

„Śmierć IDF”: Wezwanie do likwidacji i odpowiedzialności za zbrodnie w Gazie

W sobotę, 28 czerwca 2025 roku, punkowy duet Bob Vylan poprowadził okrzyki „Śmierć IDF” podczas swojego występu na festiwalu w Glastonbury. Okrzyk ten spotkał się z szerokim potępieniem ze strony pro-izraelskich polityków i grup lobbingowych, które uznały go za podżeganie do przemocy. Jednak ta interpretacja błędnie przedstawia intencję okrzyku. Niniejszy esej dowodzi, że okrzyk ten należy rozumieć jako uzasadnione i moralnie pilne żądanie likwidacji Sił Obronnych Izraela (IDF) jako instytucji oraz pociągnięcia do odpowiedzialności jednostek odpowiedzialnych za zbrodnie wojenne, zbrodnie przeciwko ludzkości i czyny, które mogą stanowić ludobójstwo, zgodnie z prawem międzynarodowym.

Skala i charakter okrucieństw

Skala zniszczeń i strat ludzkich w Gazie od 7 października 2023 roku jest ogromna. Ministerstwo Zdrowia Gazy potwierdza ponad 62 000 bezpośrednich zgonów, podczas gdy szersze szacunki przewidują łączną liczbę ofiar zbliżającą się do 500 000, uwzględniając pośrednie zgony spowodowane głodem, załamaniem systemu opieki zdrowotnej oraz niezidentyfikowanymi osobami, które mogą być pogrzebane pod gruzami. Badanie *Lancet* z 2024 roku oszacowało do 186 000 pośrednich zgonów, a badania Harvardu wskazały na 377 000 zaginionych osób. Oświadczenia izraelskiej polityki dotyczące planów przesiedlenia 1,8 miliona z 2,3 miliona mieszkańców Gazy sprzed wojny sugerują drastyczne zmniejszenie populacji. Dane satelitarne (Statista, czerwiec 2025) pokazują, że 70% budynków jest uszkodzonych lub zniszczonych, 75% jest niezdatnych do zamieszkania, a połowa została zredukowana do gruzów. Zniszczenie infrastruktury — w tym szpitali, instalacji wodnych i systemów sanitarnych — w połączeniu z okaleczeniem 25 000 osób, z których wiele to dzieci, spełnia wiele kryteriów Konwencji w sprawie Ludobójstwa: masowe zabójstwa, powodowanie poważnych szkód, niszczenie niezbędnych warunków życia, uniemożliwianie porodów poprzez załamanie środowiskowe i medyczne oraz przymusowe przesiedlenia.

Wyniki te są rezultatem celowej polityki rządu Izraela. Premier Netanjahu nadzorował operacje militarne; minister finansów Smotrich utrudniał pomoc humanitarną; minister obrony Gallant zainicjował oblężenie „ludzkich zwierząt”; a minister spraw zagranicznych Katz popierał niszczycielskie działania. IDF nie tylko wykonywał rozkazy, ale także celebrował swoje czyny. Dochodzenia *Haaretz* i *Fathom* ujawniają, że jednostki operacji psychologicznych IDF rozpowszechniały graficzne treści dotyczące ofiar palestyńskich z dehumanizującymi podpisami za pośrednictwem nieoficjalnych kanałów. Te działania odzwierciedlają nie pojedyncze wykroczenia, lecz systemową kulturę bezkarności i przemocy.

Interpretacja okrzyku: Żądanie polityczne i prawne

Okrzyk „Śmierć IDF”, skandowany przez liczny tłum na Glastonbury, nie jest dosłownym wezwaniem do przemocy wobec pojedynczych żołnierzy. Wyraża raczej żądanie rozwiązania instytucji, która systematycznie narusza międzynarodowe prawo humanitarne. Ta interpretacja jest zgodna z historycznymi precedensami, takimi jak decyzja aliantów o rozwiązaniu nazistowskiego Wehrmachtu po II wojnie światowej.

Wezwania do likwidacji armii zamieszanych w masowe okrucieństwa nie są nowe. Ten okrzyk symbolizuje moralną i prawną konieczność zakończenia zdolności operacyjnej IDF oraz pociągnięcia do odpowiedzialności osób indywidualnie odpowiedzialnych za naruszenia — w tym dowódców wojskowych, przywódców politycznych i żołnierzy, którzy uczestniczyli lub umożliwiali nielegalne czyny. Odzwierciedla symboliczne i polityczne odrzucenie siły militarnej, która w obecnej formie działa poza granicami legalności i człowieczeństwa.

Kontekst prawny: Okupacja, nie wojna

Artykuł 51 Karty Narodów Zjednoczonych zezwala na samoobronę w odpowiedzi na zbrojne ataki państw, ale przepis ten nie ma zastosowania w tym przypadku. Gaza nie jest uznawana przez Izrael ani większość społeczności międzynarodowej za suwerenne państwo, a Hamas jest uważany za aktora niepaństwowego. Zgodnie z prawem międzynarodowym Izrael pozostaje siłą okupacyjną w Gazie, związaną Czwartą Konwencją Genewską (1949), która ogranicza użycie siły militarnej przeciwko okupowanej ludności.

Działania militarne, takie jak oblężenia, bombardowania i celowanie w infrastrukturę cywilną, wykraczają poza zakres uzasadnionych działań policyjnych zgodnie z artykułem 27 Konwencji. Skala odpowiedzi — szacowane 500 000 zgonów w Gazie w porównaniu z 1200 izraelskimi ofiarami 7 października 2023 roku — pokazuje rażąco nieproporcjonalne i nielegalne użycie siły. Ten kontekst wzmacnia twierdzenie, że postępowanie Izraela nie spełnia prawnego progu samoobrony, lecz stanowi nielegalną okupację i potencjalne akty ludobójstwa.

Precedens historyczny: Norymberga i indywidualna odpowiedzialność

Procesy norymberskie ustaliły, że posłuszeństwo wobec rozkazów nie zwalnia jednostek z odpowiedzialności za zbrodnie wojenne lub ludobójstwo. Karta Londyńska i Zasada IV Norymbergi potwierdzają obowiązek nieposłuszeństwa wobec nielegalnych rozkazów. Te zasady leżą u podstaw globalnych kodeksów wojskowych, w tym ram etycznych IDF, które wymagają od żołnierzy odmowy wykonywania nielegalnych rozkazów.

Dokumenty rozpowszechniane przez międzynarodowego prawnika Itaya Epshtaina pokazują, że izraelscy ustawodawcy nakazywali niszczenie infrastruktury cywilnej i odmowę dostarczania niezbędnych środków, co jest wyraźnie nielegalne. Wykonanie takich polityk przez IDF — w połączeniu z przechwałkami i celebracyjną retoryką w mediach społecznościowych — pokazuje dobrowolny i świadomy udział. Te działania odzwierciedlają rodzaje przestępstw ściganych po II wojnie światowej i podkreślają konieczność indywidualnej odpowiedzialności.

Moralny imperatyw likwidacji

Pomimo tymczasowych środków wydanych przez Międzynarodowy Trybunał Sprawiedliwości w styczniu 2024 roku oraz trwającego śledztwa Międzynarodowego Trybunału Karnego, międzynarodowe mechanizmy jak dotąd nie zdołały zapobiec masowym cierpieniom. Szacowana liczba ofiar i zniszczenia w Gazie wymagają zdecydowanego działania: likwidacji IDF w obecnej formie oraz ścigania jednostek na wszystkich poziomach, które popełniły lub umożliwiły zbrodnie.

To nie jest wezwanie do zemsty, lecz do sprawiedliwości. Likwidacja instytucji ułatwiającej zbrodnie wojenne podtrzymałaby międzynarodowy porządek prawny i odstraszalaby przyszłe okrucieństwa. Wewnętrzna kultura IDF — widoczna w publicznych celebracjach zniszczenia — podkreśla pilną potrzebę likwidacji instytucji i jej odbudowy zgodnie z legalnymi i etycznymi normami.

Zwracanie uwagi na hipokryzję w standardach retorycznych

Uznanie okrzyku z Glastonbury za podżeganie, przy jednoczesnym tolerowaniu znacznie bardziej wyraźnych wypowiedzi nienawiści ze strony izraelskich urzędników i obywateli, ujawnia podwójne standardy. Przynajmniej od 2021 roku, podczas marszów Dnia Jerozolimy, tłumy, w tym postacie rządowe takie jak Itamar Ben Gvir, skandowały „Śmierć Arabom”, hasło towarzyszące fizycznym atakom na Palestyńczyków. Te przejawy nienawiści etnicznej są w dużej mierze normalizowane w izraelskim dyskursie publicznym.

W przeciwieństwie do tego, okrzyk z Glastonbury jest skierowany przeciwko instytucji wojskowej, a nie przeciwko grupie etnicznej lub religijnej, i wzywa do jej likwidacji z powodu udziału w masowych okrucieństwach. Zrównanie tego z podżeganiem do przemocy oznacza błędne przedstawienie jego treści i intencji, przy jednoczesnym ignorowaniu bardziej jawnej i niebezpiecznej retoryki tolerowanej gdzie indziej.

Przewidywanie kontrargumentów

Niektórzy mogą twierdzić, że działania Izraela są defensywną odpowiedzią na ataki Hamasu. Jednak zgodnie z prawem międzynarodowym, siły okupacyjne nie mają prawa powoływać się na samoobronę w taki sam sposób jak suwerenne państwa. Nieproporcjonalny wpływ, celowanie w cywilów i udokumentowane celebracje przemocy unieważniają twierdzenia o uzasadnionej obronie.

Inni mogą ostrzegać przed polityczną niestabilnością wynikającą z likwidacji IDF. Jednak historia pokazuje, że tolerowanie bezkarności prowadzi do głębszej niestabilności i dalszych okrucieństw. Podobnie jak opóźniona reakcja aliantów na Holokaust, bezczynność w obliczu ludobójstwa staje się moralnym i historycznym niepowodzeniem.

Wnioski

Wydarzenia w Gazie stanowią jeden z najpoważniejszych kryzysów humanitarnych i prawnych XXI wieku. Przy szacowanej liczbie 500 000 zgonów, operacje IDF — autoryzowane przez przywódców takich jak Netanjahu, Smotrich, Gallant i Katz — wkroczyły na terytorium systemowych okrucieństw. Okrzyk „Śmierć IDF” należy rozumieć

nie jako wezwanie do przemocy, lecz jako polityczne i prawne żądanie likwidacji instytucji wojskowej zamieszanej w zbrodnie przeciwko ludzkości i ludobójstwo.

Społeczność międzynarodowa musi działać zdecydowanie: zlikwidować IDF w obecnej formie i pociągnąć do odpowiedzialności wszystkie osoby, od dowódców po przywódców politycznych, z udokumentowaną odpowiedzialnością za te zbrodnie. Czyniąc to, potwierdzi zasadę, że żadna siła wojskowa nie może działać bezkarnie, oraz podtrzyma dziedzictwo Norymbergi, gdzie sprawiedliwość zwyciężyła nie przez milczenie, lecz przez odpowiedzialność.